

فعالیت سیکلیک تخمدانی:

گاو حیوانی پلی استروس بوده و میانگین فواصل سیکل‌های این دام 21 روز (17 تا 24 روز) می‌باشد. گاهی فعالیت سیکلیک تخمدان به علت عوامل زیر برقرار نمی‌شود:

- 1- قبل از شروع بلوغ
- 2- در خلال آبستنی
- 3- مدت کوتاهی پس از زایمان (3 تا 6

هفته)

- 4- هنگام تولید شیر زیاد
- 5- در چندعارضه پاتولوژیک

مراحل سیکل استروس:

پرواستروس – استروس – مت استروس – دی استروس

پرواستروس: (2 تا 3 روز)

مرحله قبل از استروس است و معمولاً 2 تا 3 روز طول می‌کشد.

در این مرحله افزایش رشد فولیکولی و تحلیل جسم زرد چرخه قبلی وجود داشته و دستگاه تناسلی تحت تأثیر پروژسترون نمی‌باشد.

علائم رفتاری استروس از قبیل پرش روی حیوانات دیگر تا حدودی وجود دارد که نشانه نزدیکی مرحله استروس است.

استروس: (بطور متوسط 15 ساعت)

تنها مرحله آشکار و مشخص از مراحل سیکلیک تخمدان، مرحله استروس می‌باشد که گاو زیر گاو نر ایستاده و اجازه جفت‌گیری می‌دهد. این مدت از 2 تا 30 ساعت (بطور متوسط 15 ساعت) می‌باشد.

– در تمام گونه‌های اهلی تخمک‌گذاری در این مرحله از چرخه انجام می‌شود (به استثنای گاو که حدود 12 ساعت بعد از خاتمه استروس تخمک‌گذاری می‌کند).

– تخمک‌گذاری در تمام گونه‌های اهلی (به استثنای گربه – خرگوش – شتر که در آنها با عمل جفت‌گیری تحریک تخمک‌گذاری انجام می‌شود) فرایندی خود بخودی است.

– در این مرحله غدد رحمی و مهبلی مقدار زیادی مایع مخاطی ترشح می‌کنند.
در ملامسه رکتوم در این مرحله سرویکس و رحم شل می‌باشند.

– در طول مراحل پرواستروس و استروس، رشد فولیکولی بدون وجود جسم زرد فعال دیده می‌شود.
در این مرحله از تخمدان هورمون **استروژن** ترشح می‌شود.

– به مرحله پرواستروس و استروس به اجمال **مرحله فولیکولی (فاز استروژینک)** نیز گفته می‌شود.

مت استروس (3-5 روز)

مرحله پس از پایان استروس است که در این مرحله که 3-5 روز طول می کشد، فولیکول به حد بلوغ رسیده، پاره می شود و تخمگذاری صورت می گیرد و جسم زرد را تشکیل می شود که شروع به رشد می نماید. در این مرحله میزان ترشح غدد رحمی و مهبلگی کاهش می یابد.

دی استروس: (13 روز)

در این مرحله جسم زرد درشتی روی تخمدان وجود دارد که کاملاً فعال است و مقدار زیادی **پروژسترون** ترشح می کند.

در این مرحله مخاط مهبل رنگ پریده و سرویکس به دلیل بسته شدن **fold** های سرویکس بوسیله پروژسترون، منقبض می باشد.

به مرحله مت استروس و دی استروس **مرحله لوتال (فاز پروژسترونیک)** نیز می گویند.

– اگر حیوان تلقیح شود و لقاح صورت بگیرد، مرحله دی استروس حذف شده و **pregnancy** اتفاق می افتد.